

Szerkesztési Iroda:
Nagyberek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecke-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagyberek, 1913.

XLII. évfolyam, 153. szám.

Előfizetési árak:
Év részére — — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. n. 5 órakor

Szombat, július 5.

Ifjúságunk katonás nevelése.

— jul. 5.

A testnevelés kérdése úgy látszik nálunk is kezd lassan előtérbe jutni. Erre vall az a körülmény, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban egy „Testnevelési Tanács” létesítették. Bár országos mozgalmak régóta folynak e probléma megoldása érdekében, eddig azonban a keresztülvitel stádiumáig előre nem jutott. Végre talán elérjük, hogy angol módra, az ifjúság testnevelése nálunk is intenzív módon fog történni. Nagysokára belátják a „Mens sana in corpore sano” tanításának igazságát!

E kérdéssel szoros összefüggésben van az ifjúság katonás nevelése. Már azért is, mert e kiképzés egyik célja a test edzése és ügyesítése. A katonai gyakorlatok (Tornautasítás) amellet, hogy a fiatalságba a katonás fellépést, élénkséget, fegyelmességet és engedelmességet nevelik, összeállításukban oly kitűnőek, hogy végrehajtásuk működésbe hozza a test minden izomzatát, tehát a test minden részének erősítését, fejlesztését és edzését idézik elő.

A katonás nevelés másik célja a katonai szolgálatra gondolkozásmód, szellem és ismeretek tekintetében való előkészítés.

A világbéke bekövetkezése — egyelőre — nagyon is a késő jövőé és az a régi igazság, hogy „háboru nélkül nincsen béke” sem változik meg egyhamar.

Tehát nemzeti érdek, hogy hadseregünk testileg erős, szellemileg intelligens anyagot nyerve, a kiképzés és használhatóság legmagasabb fokán álljon. A katonás neveléssel e célt könnyen érhetjük el. Mert: a testileg erősebb, edzettebb ifjúsággal — mire biz nagy szükség lenne,

hisz a sorköteles anyagnak oly kis százaléka alkalmas, hogy elszomorító —) megkedvelteti a katonai szolgálatot, megkönnyíti a kiképzést (a modern harcászat, a technika előrehaladottsága ma már a közkatonától is sokat kíván), amelyet ilyen intelligensebb anyaggal a tökély igen magas fokára lehet emelni.

A katonás nevelésre minden államban nagy súlyt fektetnek. Sok helyt kötelező az ily oktatáson való részvétel. Nálunk 1868 óta folynak ily irányú törekvések, azonban az utolsó évekig nagyobb eredmény nem érte el.

Franciaországban 1881 óta vannak katonai oktatások. Iskola-zászlóaljok, tornász- és lövészegyesületek több százezer hallgatót képeznek ki évente. A „L'union des sociétés de preparation militaire” nevű nagy egyesületük kizárólag a katonai szolgálatra való előkészítéssel foglalkozik. A kiképzettek a katonai gyakorlati és elméleti ismeretekből bizottság előtt vizsgát tesznek és az eredményesek a katonai szolgálat alatt igen sok kedvezményben részesülnek. Angol-, Olasz- és Oroszországban rengeteg katonai egyesület működik. Németországban legújabbban a hatalmas Jungdeutschland-szövetség az összes egyesületeket összevonta és báró Goltz tábornok kitűnő szervezése melletti egységesen fejtenek ki nagy munkásságot, minek esázarjuk nem egyszer adott kifejezést. Svájcban államilag szervezett az ifjúság lökiképzése.

Egy pár éve, hogy a katonás nevelés nálunk is nagy tért hódított. Törvényeink (a véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-e. 48. §. 1. pontja) kedvezményben részesítik azokat, kik katonai előismeretekkel bírnak. Ugyanis az utolsó fegyvergyakorlat elengedtetik azoknak, kik bizottság előtt a katonai tornász és lövészet terén előképzettségüket igazolják, vagy pedig ha-

tóságilag bebizonyítják, hogy legalább két éven át az ifjúságnak a katonai tornászban és lövészetben való kiképzésében eredményesen működtek. Persze emellett gyors előreléptetésük is biztosított.

A honvédelmi miniszter minden mozgalmat, amely a katonás nevelési célozza, nagy áldozatokkal erősen támogatja. A kiképzéshez szükséges fegyvert és löszert ingyen adja és gondoskodik katonai oktatókról. Tehát e kiképzés — nagy előnye mellett — semmi anyagi kiadásokkal nem jár.

Hogy a nép nagy tömegében az ifjúság letanfolyamai jó oktatókat nyerjenek, az új védtörvények alapján a tanítók tényleges katonai szolgálata nyolc hét helyett ma már egy évig tart; kik a katonás nevelés oktatása mellett — ezen idő alatt — az ifjúságnak észszerű sport és torna kiképzésére is lesznek tanítva. E körülmény lehetővé teszi azt, hogy minden faluban — idővel — ily tanfolyamok legyenek. Minden községben vannak tartalékos altisztek, kik segédoktatók gyanánt jól alkalmazhatók.

A honvédelmi miniszter által múlt évben kiadott: „Kézikönyv a polgári ifjúságnak a katonai hivatásra való előkészítésére” oly jeles összeállítású, hogy ennek fölhasználásával a kiképzés igen könnyen és eredményesen eszközölhető. A helyes irányítás végett havonta egy-egy hivatásos tiszt látogatja e tanfolyamokat, illetve városban, hol gyalogság van, személyesen végzi az oktatást.

Az ifjúság katonás nevelésére egyesületek, tanfolyamok alakítása tehát semmi nehézségbe nem ütközik és velük az ifjúság érdekében egy igen hasznos és nemes munka teljesíthető.

B. J.

Szegény ember sorsa.

Lent a nagypiacon, a sok pupos kis ház között, sárgára meszelt, óeska házikó szögellik ki és cukorsüveg alakja van. Olyanforma, mint mikor apró gyermeknek az apja báránybórsapkáját nyomja a fejébe. A kapuján megtermett ember alig fér be, az ablakai félméteresek; hanem a tető csucsa jó magasan van, szinte agyományja az épületet.

A boltajtón jobbról-balról két nagy tábla lóg le s az egyiknek két tekerud (dákó) dől egymásnak keresztbe, közibe három elefántesont-golyóval, a másikon meg egy nagykávétiz krajcárnak, kiskávét hat krajcárnak van jelezve s mellette néhány diós- meg mákossütemény-nyel.

A dákók fölött azonban még egy tálon két-három csibecomb, villa és kés látható.

Magyarazatot ad mindehhez a fölírás: kávé mérés és kifőzde. A boltajtón négy lépcső vezet le, a szűk szobában négy csinos márványasztal húzódik meg; oldalait pedig faállványon frissen sült tejeskenyér párolog.

Tekeasztal persze nincsen; a festő csupán megszokottságból pingálta ki az elefántesontgolyókat és dákókat. Ellenben igenis van nagykávétiz kicsi, naponkint különböző főzelék disznóhussal vagy egyébvel és leves meg tészta.

Dél előtt kevesen látogatják a kávé mérést és kifőzést. Délután négy órakor

nyolc-tíz vénasszony csáncsog kávéja mellett, délben meg a szomszédos malomból jár át négy-öt munkás; ezek a szolidabbak, miután itt bor, sör nem kapható.

És ebből a levegőből, ahol egész nap kávészag meg füstölt hus illat vetekednek egymással, került ki Kövesi Ádám egy ebéd után, hatvanézer koronának tudatában.

Eppen együtt üldögélték fáradtan, éhesen Kövesi és társai és ahogy esznek, beront a Kóbi, a malommunkások zsidója és lihegve jelenti Ádámnak, hogy sorsjegyével 60 ezer koronát nyert. Kövesi kiejti kezéből a kanalat, hebeg, Kóbinak meg, hogy hol a pénz és mire az megmutatja a nyerő számot, magához tér, végignéz a társain és tavozik. Szegény Ádám, azt sem tudta, mihez fogjon, kihez menjen és mikor Kóbi ajánlkozott, hogy egy ezresért hozza a pénzt levonásokkal, örömmel egyezett bele.

Öröme akkora volt, hogy a bankirodában levő hét alkalmazottnak is egyenkint ötven-ötven koronát ajándékozott.

A templom mögött levő nyolcezer koronás házat megvette tizezer koronáért készpénzben és miután csak egy lakás van bent, megbizta az építőmestert, hogy tizen-nyégezer koronáért építse föl azt.

És Kövesi Ádám érezni kezdte jó soraának átkát. Két annyit, vagy még többet fizetett mindenért, mint eddig... Munkatársait kerülte, a jómóduak meg őt kerülték.

Igy jutott eszébe, hogy megnősül és visszavonul csöndesen, békességben. Né-

hány évvel idősebb özvegyasszonyt vett feleségül s az esküvője fényes volt. Reggel még személyesen ment a nagypiac sarkán levő boltba és nagyhangon szolt a boltoshoz:

— Kérek kétszáz darab brittanikát, kétszáz darab szultánt. Majd megrendelt tizenkét kocsi. S mikor delután hosszú menetben a templom elé vonultak, a kivánsi tömeg ágaskodva nézte a meggazdagodott malommunkást. A templomot fölkesítették, kivilágították, az orgona megszólalt, a pap palástban eskette a két öreget (tul az ötvenen mindketten) és a végén a vőlegény sorra ment mind a tizenkét kocsihoz, két-két koronát adott borraivalól a kocsisoknak.

Mikor meg visszakerült az első kocsihoz és a templom előtt üldögélő öreg anyóka kinyitotta meggémberedett ujjait alamizsnáért, négy fillért dobott az ölébe.

Hyenformán járt a mi Kövesi Ádámunk és most naphosszat egyebet sem hallunk, mint a téglahordozók kiáltózásait, a napszamosok nótázásait, az állványok felállításánál egy-egy „hó rukk”-ot, a pallérnak öblőshangu szidásait a templom mögött. És a vénasszonyok, munkások napról-napra ezt tárgyalják a nagypiacon, a sárgára meszelt házikóban, a „kávé mérés és kivőzésben”: háziur lett Kövesi Ádám és ahogy sóhajtás kél a nyomában, a kávé megnyugtatólag törekszik közbeszólni: „Hagyjuk őt, mire fölépül a ház, koldulni mehet. Nem lesz egy fillérje sem.”

Dr. Csósz Imre.

A torontálmezei községi- és körjegyzők együletének elnökétől.

Felhívás.

Tisza István gróf miniszterelnök ur, országos egyesületünk tiszteletbeli tagja és Sándor János belügyminiszter ur előtt országos egyesületünk, mint az országos községi és körjegyzők egyetemének egyedüli hivatott képviselője, tisztelegni óhajt, hogy őket kormányra lépésük alkalmából üdvözlje.

A tisztelgés folyó évi július hó 18. napján délután 4 órakor a miniszterelnöki palotában és a belügyminiszterium tanácskozó nagytermében történik országos egyesületünk elnökének vezetése alatt.

A résztvevők találkoznak a Metropol szálloda éttermében a tisztelgés napján d. u. 3 órakor.

Erre a tisztelgésre felkérem egyesületünk tisztviselőit, választmányának tagjait és minden érdeklődőt a jegyzői és segédjegyzői kar köréből, hogy minél számosabban legyünk képviselve.

Miután az üdvözlő küldöttségben a résztvevők nevét, állását és lakhelyét záros határidőben bejelentnem kell, kérem kartársaimat, hogy jelentkezésüket f. év július hó 12-ig hozzám (Garabosra) beküldeni sziveskedjenek.

Kartársi szives üdvözlettel vagyok Garaboson, 1913 július hó 4-én

Vihely Géza
egyleti elnök.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Július 5.

Barométer áll 748.7. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 23.0 C°. Hőmérséklet: maximum 4-ikén 26.0 C°, min. ma reggel 16.0 C°. Csapadék 1.6 mm. Felhőzet Cu7. Szélirány és erősség W2. Jólát a következő 24 órára: Enyhébb, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percgig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percgig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hír.** Magyary Pál pápai kamarás apátplébános szabadságaról visszatérve, átvette hivatalának vezetését.

— **Rendkívüli megyei közgyűlés.** Torontálvármegye törvényhatósága július 7-ikén, hétfőn délelőtt 10 órakor a vármegyeháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Ülések a városnál.** A városházán ma délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanács-, ipar- és árvaügyi ülések voltak, amelyeken kisebb tanács-, ipari és árvaügyeket intéztek el.

— **Miniszteri köszönet.** A m. kir. válás- és közoktatási miniszter a Pancsovai Népbank igazgatóságának a pancsovai áll. felső kereskedelmi iskola segélyalapja javára tett 700 korona adományáért köszönetét nyilvánította.

— **Ügyészségi megbízott.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Schmidt Ádám törökkanizsai kir. járásbírósi jegyzőt a törökkanizsai járásbírósi mellett alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

— **Ujmisés pap első nagymiséje.** Várady Atilla róm. kath. ujmisés áldozár, Várady Dezső nagybecskereki kir. segédtanfelügyelő fia, kit a mult vasárnap szentelt fel a temesvári székesegyházban dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök, holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja a nagybecskereki róm. kath. plébánia-templomban első ünnepies nagymiséjét, mely után a hiveket az ujmisés áldásban fogja részesíteni.

— **A tanítók fizetésrendezése.** Torontálvármegye egész területén most utalványozták ki a tanítóknak az 1913. évi XV. t. c. értelmében történt fizetésrendezésükből folyó illetménytöbbletet. A tanítószág nagy meglepéssel fogadta a kormányzat az intézkedését, hogy az 50%-os nyugdíjjarulékot a multa nézve nem vonták le, hanem az illetményeket egészen érintetlenül kapták meg.

— **Uj ügyvédek.** Dr. Kiss Arnold, városunk szülőte, június 28-ikán tett kitünő sikerű vizsgálata alapján ügyvédi oklevelet nyert. Dr. Kis Arnold ügyvéd Pancsován nyitja meg irodáját.

Ugyancsak teljes sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát Budapesten dr. Annica Aurél nagybecskereki ügyvédjelölt is.

— **Adományok a mentőkocsira.** A nagybecskereki mentőkocsira újabb a következő adományok történtek: Bürger és Grünvaid, özv. Guttman Jakabné és fia, Lukács Iván szeszgyáros 10—10 K, dr. Hubert Zsigmond, ij. Oldal István 2—2 K, Novakovic Péter gyűjtőivén 62 kor. 30 fill. Az iven adakoztak: Eisenstädter-cég 10 K, Daun Gyula 5 K, Menzler Lipót 4 K, dr. Borsodi Lajos, Frey Rezső, Fischer Miklós, dr. Kardos Samu 3—3 K, Schwirlich Lajos, Tóth István, Mesznik Imre, Hesse százados, dr. Fried Albert 2—2 K, Klop Antal, Rosenfeld Adolf, Schuber Ferenc, N. N., Terzin Zsvikó, Láng Károly, özv. Filkovich Pálné, Vantsik Aladár, Fendler József, N. N., dr. Stephanovics, Strehlinger Márk, Neiser Sándor, Sindelas Béla, Grosz Géza, Kovács Sárka, Billitz János 1—1 K, N. N., Stojkov Miho, N. N. 60—60 fill., N. N., N. N., N. N. 50—50 fill.

— **Halálozás.** Mint Szegedről jelentik, csütörtökön ott meghalt Perjessy László, a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtitkára. A közbeesülésben álló, rendkívül tevékeny férfit élete delén állította meg munkás utjában a halál. Halála nemcsak Szegeden, de az egész Délvidéken élénk részvétet kelt.

— **A délvidéki tanítók ünnepe.** A Dél-magyarországi Tanítóegylet tegnapelőtt ünnepelte meg Fehértemplom városában Schenk Jakab polgári és elemi iskolai igazgatónak negyvenéves tanügyi és az egyesület elnöki állásában eltöltött huszonöt évi munkásságát. A város zászlódiszt öltött kiváló munkásának és ünneplőinek tiszteletére. Schenk Jakab erre az ünneplésre derekasan reá szolgált, országos neve van a tanügyi életben, a tanügyi irodalomban és mint a délvidéki tanítók vezére, tanítói nevelőintézetet is létesített Temesvárott. A kultuszminiszter képviselőjében Joánovich Sándor temesi főispán jelent meg. Temes megye közönségét Ferenczy Sándor alispán képviselte. Megjelentek még a csanádi püspök képviselőjében Blaskovics Ferenc kanonok, továbbá Pescha Miklós orsz. képviselő, valamint Torontál- és Temes megyék tanfelügyelői is. A diszgyűlés előestéjén a polgárság lampionos szerezadót adott Joánovich főispánnak és Schenk Jakab elnöknek. A diszgyűlésen Mező Dániel alelnök méltatta Schenk elnök hervadhatatlan érdemeit, akik ezért díszelnökké választottak és arcképet, amely

VILLANYOS VIBRÁCIÓS MASSZÁS

GYOMOR-BÉLRENYHESÉG ELLEN, AZ IZMOK ERŐSÍTÉSÉRE, AZ IDEGEK MEGNYUGTATÁSÁRA ALKALMAZTATIK

Dr. HEINERMAN SANATORIUMABAN

134 - x.2

erre az alkalomra készült, leleplezték. Joánovich Sándor főispán a kormány képviselőjében, Ferenczy Sándor alispán Temes megye, Blaskovics kanonok a csanádi egyházmegye, Pescha Miklós orsz. képviselő a kerület nevében üdvözölték az ünnepeket, aki mélyen meghatva mondott köszönetet az ovációtért. Dében ünnepi lakoma volt. A diszgyűlés alkalmából a tanítóegylet táviratilag üdvözölte Joánovich közoktatásügyi minisztert.

Tegnap tisztújító közgyűlés volt, amelynek eredménye a következő: Elnök lett: Lambrecht Péter pancsovai igazgató-tanító; első alelnök: Mező Dániel Temesvár, második alelnök: Leblancz Lajos Nagyszentmiklós, első titkár: Maurer Mihály Temesvár, második titkár: Osztie Béla Nagybecskerek, harmadik titkár: Schmellersz Miklós Nagyszentmiklós, pénztárnok: Scheiner István Temesvár. A „Délvidéki Tanügy” szerkesztője újból Bányai Jakab nagybecskereki igazgató lett.

— **Az Ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaság** f. hó 3-án 3 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen dr. Pollák Viktor, a közgyűlés elnöke bejelent, hogy Mayer Rezső felügyelőbizottsági tag, miután a Torontálmezei takaré- és hitelbank igazgatóság tagjává lett megválasztva, a felügyelőbizottsági tagságáról lemond. A közgyűlés a lemondást tudomásul véve, Mayer Rezsőnek az intézet érdekében kifejtett sikeres működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Ezután a közgyűlés egyhangulag egyre Gyárfás Ödönt a Kereskedelmi részvénytársaság vezérigazgatóját választotta meg a felügyelőbizottság tagjává.

— **A Modern Moziban** ma és holnap este ismét érdekes műsor lesz. Bemutatja a mozi többek közt a „Sphinx” című nagyhatású drámát, azonkívül még több érdekes műsorszám lesz.

— **Aki soká akar élni,** gondoskodjék arról, hogy gyomra és belei időnkint alaposan kitisztítsanak! Ha a váladékmaradvány bent reked a testben, az ember alássa egészségét, így továbbjutását és ezzel boldogulását is. A Ferenc József-keserűviz igazán kitünő, valóban természetes hashajtó, melyet előkelő orvosok és tanárok régóta elsősorban ajánlanak. Kunze dr., a híres szászországi orvostudós, a Ferenc József-gyógyforrások élettani hatásáról írott művében sok kiválóan hasznos utbaigazítás közt következőket is mondja: Asszonyoknak, akik éveken át nehéz székelésben szenvednek, reggel és este egy-egy borospoháryi Ferenc József-keserűvizet szoktam rendelni. Ez rendszerint kitünő sikerrel jár; az étvágy mindig fokozódik és a közérzés általános megjavulása következik be. Mivel jóval kisebb értékű vizek is vannak forgalomban, elcserelesek elkerülése végett a gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerkereskedésekben mindig az eredeti Ferenc József-keserűviz üvegjét kell kérni. A széküldési igazgatóság Budapest.

— **A csecsemő elválasztása** gyakran igen sok nehézséggel jár és éppen ezért az anyának ajánlható, hogy kis gyermekének az elválasztás kezdetén szopóüvegben naponta egyszer csakis vízzel felforraltva egy kis Nestlé-lisztet nyújtson. Lassanként aztán két, három, sőt több ily étkezést is adhat, mire az elválasztás minden nehézség nélkül megtörténik, a gyermek szépen fejlődik és gyönyörűen gyarapszik. — Próbadozokat díjtalanul küld a Henri Nestlé-cég, Wien, I., Biberstrasse 112.

129 - 52 25

SALVATOR

kiváló bór- és litriumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, kösvénynél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyúviz.

Régió és gyógyászati központokban és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. /Rudolf-rakpart 8.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: László László rk. kárpitos és Antal Erzsébet ev. ref. — Molnár József rk. kocsis és Antal Lidia ev. ref. — Hadácsi János rk. malomépítő és Glaser Laura rk.

Születések: Rukavina Arthur rk. es. és kir. főhadnagy, fiu. — Todorovity Mili voj. gk. földműves, fiu. — Arendt József rk. keresztes, fiu. — Mohl György rk. kereskedő, leány. — Turinszki Milos gk. földműves, fiu. — Milenov Milán gk. földműves, fiu. — Bózsó István rk. napszámos, fiu. — Lung István rk. kőműves, fiu. — Göttl Károly ág. ev. máv. fekező, leány.

Halálozások: Mayer Péter rk. 7 éves, szívhaj. — Schusztér János rk. 59 éves, szívhüdes. — Tódtity Szretykó gk. 34 éves borbély, tüdővész. — Milovanov Boriszlav gk. 24 éves kereskedősegéd, tüdővész. — Özv. Krumenacker Jánosné rk. 82 éves, aggkór. — Naek Samu rk. 78 éves, ütőerimeszesedés. — Stefanov Nevinka gk. 1 hónapos, göresök.

— **Amateur fényképezésnek!** Altalánosan elismert kitűnő szalon és uti fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek *Moll A.* cégnél (Bécs, Tuchlauben 9 es. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes arjegyzéket bérmetve küld a cég. (b)

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtészeki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjsegélye” nagybeeskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. n. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Julius 7. Rendkívüli megyei közgyűlés.
14. Közig. bizottság ülése.

Heti rovat.

— július 5.

A mentőkocsiról lésszen ezuttal szó, hölgyeim és uraim, arról a mentőkocsiról, amelyet derék tűzoltóságunk immár hónapok óta nagybecsű társadalmunktól összekoldulni igyekszik azzal az eredménnyel, hogy igyekvés az van, közönség az van, de mentőkocsi még mindig nincs. Arra a mentőkocsira tudomásunk szerint mindössze 1600 korona kellene, nem tizezer és nem huszezer korona, mondom, összesen 1600 korona és ez az a horribilis összeg, amelyet nálunk hónapok alatt nem lehet összegyűjteni, holott itt mindenki tisztában van azzal, hogy erre a berendezkedésre égető szükség van, hogy ezt az ügynevezett közjót már évek óta sürgeti, hogy egyszerűen kétségbeejtő állapot az olyan állapot, amikor a szomszédomat, aki kezét vagy lábát törte, rázó fiakkernem kell a kórházba szállítani vagy — more patrio — emberi vállakon az ágyáig hordani. Nem tudom elfelejteni azt a vér-fagyasztó látványt, amikor nemrég egy szerenésitlen, összeégett arcú, jajveszékeltő embert a sétáló közönség okulására nyitott kocsin a Fő-utcán szállítottak végig és azt a másikat sem, amikor ugyancsak a Fő-utcán hosszú negyedórán át egy törött lábú napszámos a földön fetregett, amíg végre hasonló barbár módon a kórházba nem vitték. Bezzeg akkor elfintorult az érzékeny lelkű közönség arca,

borzasztó sóhajok törtek ki a résztvevő emberek lelkéből, sőt a semmibe sem kerülő részvét egészen hatalmába is ejtette a jólelkű gyülekezetet és ha akkor, azon melegében, megindul a mentőkocsiért való gyűjtés: a forró együttérzést talán-talán még aprópénzre is fel lehetett volna váltani. A kérelem azonban nyilván elkésett, mert mire ugyanazon szívek ajtaján kopogott, a rémes látvány emléke onnan már végleg kirepült, az ügynek ekkor már kizárólag csak anyagi oldala volt, ha pedig pénzt is kérnek az embertől, az ember meglegszik azzal, hogy részvétet szívesen ad, mert az nem kerül pénzbe, de pénzt sehogys ad, mivel már adott részvétet.

Ilyenkor azt szokás Nagybeeskereken mondani: „Adjon a város!” A város ugyanis mindent adjon, először is azért, mert a város némelyek képzeletében jótékonyági egyesület, másodsor pedig azért, mert a város senkinek a képzeletében olyan roppantul gazdag, hogy hozzá képest Krózus volt a templom egere. Adjon a város — mondják azok a jól értesült felebarátaink is, akiknek nem kell külön megmagyarázni, hogy Budapesten a nagyszerűen berendezett egész mentőegyesület a közönség áldozatkészségének köszöni a létezését és akik ezt a stereotip kijelentést nem is a megtagadás magyarázatául használják, még kevésbé abban a tudatban, hogy ez így volna rendjén, hanem azért, mert jól esik az áldozatkészség hiányát a jogérzet uri köntösébe burkolni és ezzel azt a látszatot előidézni, hogy a közjót céljaira csakis azért nem áldoznak, mivel igazságérzetük tiltakozik ellene. És ez a gyökérszerű virág, a meggyőződés talajában elpusztuló ez a jogérzet lehet minálunk oka annak, hogy egy szerenésitlenül járt felebarátunk a kórházba vezető uton megfelelő szállító eszköz hiányában elpusztul, hogy szegény polgártársunk kiadja ugyan a lelkét, de a jogérzet, hála a sorsnak, meg van mentve, az igazság barátunk holttestén diadalt ül. Mert méltóztatnak tudni, nekünk nem is annyira mentőkocsira, mint inkább igazságra van szükségünk.

A budapesti mentőegyesület jelszavát, azt, hogy mindnyájunkat érhet baleset — ugylátszik, idővel utolérte a közmondásoknak állandó átka, hogy egészen belémegy az ember véérébe, citáljuk uton-uttfélen, de a gondolkozásunk már többé nem foglalkozik vele, a szavak keretéből kikopt az értelem. Ez a mondás pedig megérdemelné, hogy minden egyes szavát sokszor dobjunk elgondolkodásunk mérlegére, mert nem is a távollévő altruizmusra irányítja a figyelmünket, hanem ravasz módon a mindnyájunkban élő önzés érintésével intéz hozzánk szót, amikor arra mutat rá, hogy mindannyian esendő, szegény, segítségre szoruló emberek vagyunk és hogy magunk miatt kell segítenünk másokon. Csak egy kissé kell önmagunkat sajnálnunk és ezzel az áldozatkészség problémáját már is közelebb hoztuk magunkhoz, sőt a belátás józansága pótolhatja itt azt, ami a szívünk melegségéből hiányzik.

Főleg az utóbbi momentum táplálja bennem azt a reményt, hogy Seyllán és Charýbdisen át a mentőkocsi ideája mégis megérkezik a megvalósuláshoz, már csak azért is, esetleg dacára annak, hogy saját városunk érdekéről és önmagunk jólétéről van szó. Az idegenbe gravitáló jótékony részére ez a város ugyanis mindenkor hálás talajnak mutatkozott és a nobile officium tudata sohasem hiányzott bennünk, valahányszor jótékony nőink személyesen nyújtották át nekünk a szegénység vizitkártyáját. Ezuttal sokkal inkább a saját magunk érdekéről van

szó, amit ha egészen be fogunk látni: békét hagyunk a városnak, kifejtett jogérzetünknek és minden böleselkedés félretételével, fettel — ami ezuttal minél több pénzt jelent — teljesítjük polgári kötelességünket. A mentőkocsi ideája megérdemli, hogy megmentsük.

—odi.

TÁVIRATOK.

Az új balkáni háború.

Bolgár—szerb harcok. — Bolgár—görög harcok. — Megsemmisített szerb ezred. Szerb—görög védő- és daeszövetség. — Románia és Bulgária.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) A volt szövetségesek ádáz tusája nap-nap után véresen folyik tovább s a mai jelentések is a bolgárok sikereiről szólnak, amelyeket úgy a szerbekkel, mint a görögökkel szemben kivívtak. Most két nagy döntő ütközet is folyik egyszerre. Köprülünél a szerbekkel, Kilkisz és Likov között pedig a görögökkel vannak a bolgárok, akik a jelentések szerint eddig mindkét ütközetben előnyben vannak. Románival egyezkedik Bulgária s monarchiánk közvetíti az egyezséget, amely valószínűleg sikerre fog vezetni.

Mai jelentéseink az eseményekről a következőkben számolnak be:

Bolgár—szerb harcok.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: **Tegnap óta Köprülünél elkezdett csata folyik a bolgár és szerb hadsereg között. A szerbek ki akarták vetni a bolgárokat elfoglalt hadállásaikból, de támadásuk nem sikerült s a bolgárok visszaverték a szerbeket. Köprülünél a bolgárok által való megszállása minden percben várható.**

Bolgár—görög harcok.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: **Szalonikiktól északra nyolevan kilométer területen nagy harc folyik. A harc centruma Kilkisz és Lipov közt van, Nigrita mellett. A harcban 80 ezer főnyi görög és 100 ezer főnyi bolgár sereg vesz részt. Az ütközet döntő jelentőségű s a bolgárok előnyére van, hogy a görögöket sikerült ilyen messze eleselniük Szalonikiktól.**

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: **Nigrita mellett a bolgár csapatok előrenyomulnak. A csata kedvező kimenetele esetén a bolgárok bevonulnak Szalonikibe.**

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: **Gevgelit, amely 48 óráig a görögök kezében volt, a bolgárok újra elfoglalták. A bolgárok szuronyral vették be a várost.**

Megsemmisített szerb ezred.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: **Azt a szerb gyalogezredet, amely bolgár területre lépett s Szófia felé akart menni, a bolgár csapatok teljesen megsemmisítették. Az ezred egyrésze elpusztult, másrésze, köztük több tiszt, fogságba esett.**

A görög király harei kiáltványa.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Athénből sürgönyzik, Venizelosz miniszterelnök a görög kamarában ma királyi üzenetet olva-

sott föl, amelyben a király harcba szólítja a lakosságot a bolgárok ellen.

Szerb—görög védő- és daeszövetség.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Szerbia és Görögország védő- és daeszövetséget kötött egymással. A szövetség értelmében a határ az ekridai tó déli részéig Cereváig és Presbáig terjedne. Monasztir a szerbeké, míg a határ tovább Gevgehrig menne, amely görög tulajdon maradna.

Románia és Bulgária.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: A bolgár kormány kijelentette, hogy hajlandó Romániának a Turtukájától Balesikig terjedő területet átengedni.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Itteni illetékes helyről közlik, hogy a helygár Romániával megenyhült, miután a bolgár kormány hajlandó Romániának engedményeket tenni.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, Románia 13 hadosztályt, összesen hatszáz ezer embert mozgósított. Hat hadosztályt nem hívtak be.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Mint diplomáciai körökből jelentik, Ausztria-Magyarország és Bulgária között a román—bolgár konfliktus békés kiegyenlítésére a tárgyalások megindultak és már meglehetősen előrehaladtak. Románia követelése még ugyan némi nehézségeket okoznak, de ezeket a nehézségeket sikerülni fog rövidesen elhárítani.

A meghódított törökök és a szerbek.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Üszkübből jelentik, a szerb hatóságok katonai szolgálatra behívták a meghódított törököket is, de ezek megtagadták a szolgálatot. A szerb hatóságok az ellenálló török férfiakat szigorú fogságba vetette.

A politikai helyzet.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mostanában az ellenzék egész politikai akciója abban merül ki, hogy a vezérek egymásnál reklámlátogatásokat végeznek. A közvélemény nem érti, hogy a látogatások mit jelentenek, csak azt látja, hogy a kisebbség politikája tovább is olyan tehetetlen és vérszegény marad, amilyen eddig volt s aminek kudarcaik egész sorozatát köszönhetik.

A kormány a nagy horderejű reformok egész sorozatát készíti elő s a képviselőház őszi ülészaka egyike lesz a legfontosabbaknak. Az ellenzék pedig szerencsétlen sztrájkoló taktikájával zsákutcába jutván, nem képes magát elhatározni, hogy a munkában résztvegyen.

A legutóbbi munkaparti választási győzelmek egész sorozata azt bizonyítja, hogy a Déry-per eredménye a munkapárt pozícióját az országban meg nem ingatta, az ellenzék tehát számításában ezen a ponton is csalódott.

Andrássy pártalakítása is nagyon eseményes jelentőségű eseménnyé zsugorodik össze, sőt függetlenségi körökben, akár mint leplezik is, erős lehangoltságot kelt. A munkapárt szempontjából öröndetes, ha függetlenségi vezérek közül is akadnak, akik mint Déry Zoltán, nyíltan elhagyják a 48-as alapot. Igazolása ez Tisza István álláspontjának, hogy a 48-as jelszópolitikára az országnak nincs szüksége.

A külügyminiszter a királynál.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bad-Ischlből sürgönyzik, Berchtold gróf külügyminiszter ma reggel Bécsből odaérkezett s d. e. 11 órakor különkihallgatáson jelent meg a királynál. Berchtold gróf hosszú ideig időzött a királynál s kimerítő jelentést tett a külpolitikai helyzetről, különösen a balkáni helyzetről és Romániáról. A külügyminiszter délután résztvesz az udvari ebéden, este pedig visszautazik Bécsbe.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapest, jul. 5. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök, akiről úgy volt, hogy tegnap Budapestre jön, csak ma reggel érkezett a fővárosba, ahol hosszabb időt tölt.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.23
Buza (1914. áprilisra)	11.73
Rozs (októberre)	8.90
Zab (októberre)	8.58
Tengeri (júliusra)	7.73
Tengeri (augusztusra)	7.93
Tengeri (1914. májusra)	7.34

Nyilttér.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Gyógyhely és vizgyógyintézet Eggenberg, Graz mellett.

Az összes modern fizikai gyógyeszközökkel felszerelve
Főorvos Dr. Grossmann, volt egyetemi tanársegéd.
115—14 12

Magyar királyi államvasutak.

ad 114961/913. F. IV. a. 1797—1.1

Hirdetmény.

Értesítjük a t. szállító közönséget, hogy az állomásainkon, valamint a kezelésünkben lévő vasutak állomásain feladásra kerülő áruknak és élőállatoknak fuvarozási biztosítása iránt kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak jóváhagyásával az „Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság” budapesti céggel szerződést kötöttünk.

E szerződés alapján köteles a nevezett részvénytársaság a feladók kívánságára a feladásra kerülő áruknak és élő állatoknak fuvarozási biztosítását az egész vasuti szállítási útvonalra az elveszéssel, hiánnyal és sérüléssel járó veszélyek ellen elvállalni.

A biztosítás az árufelvételi helyeken alkalmazottainknál a biztosítási összeg bemenése és a biztosítási díj kiegyenlítése által köthető.

A biztosításra nézve az állomásokon kifüggesztett hirdetményekben foglalt általános biztosítási feltételek és díjszabály mérvadók.

A biztosítási feltételek szerint a részvénytársaság a vasutak fuvarozási felelősségén túlterjedő és a kártérítési összeg jelentékenyen felemelt mértékéig vállal felelősséget.

A részvénytársaság a biztosított áruknál előforduló elveszések, hiányok és sérülések következtében bejelentett kárigényeket kereskedelmi szervezetéből folyó egyszerű ügyvitellel folytán a legrövidebb idő alatt intézi el.

Az áruk biztosításáért fizetendő: fuvarlevelenként 20 fillér kezelési illeték és ezen felül a biztosítási összeg minden 100 koronája után Magyarország, Ausztria, Bosznia-Hercegovina területére, valamint Németországba és Svájcba feladott küldeményeknél 10 fillér, a többi európai országokba feladott küldeményeknél pedig 15, illetve 20 fillér. A biztosítási díj lerovása a fuvarlevelek hátlapjára ragasztandó bélyegjegyekkel történik.

Az európai áru- és podgyászbiztosító társaság az állomásokon kifüggesztett hirdetményekben foglalt általános biztosítási feltételekből eltérő és a szállító közönség érdekeinek

további kielégítésére alkalmas különleges biztosítások kötését is vállalja. Az ilyen különleges biztosítások kötését alkalmazottaink is közvetítik.

Tekintettel azokra az előnyökre, amelyek az áruknak fuvarozási biztosításából a szállító felekre használnak, közegeinket utasítottuk, hogy az árubiztosítást a szállító közönség figyelmébe ajánlják és a szállító közönségnek a biztosításra vonatkozólag mindennemű felvilágosítást készséggel adjanak meg. Kívánatra pedig a részvénytársaságnak a biztosítás feltételeit és díjszabályát magában foglaló prospektusait szolgáltatassák ki.

Az európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság igazgatósága (Budapest, V., Eötvös-tér 2.) az általános biztosítási feltételekről és biztosítási díjszabályról kívánatra bárkinek lenyomatot küld és minden természetű felvilágosítást közvetlenül is megad.

A részvénytársaság hasznos és közérdekű szolgálatait a t. szállító közönség figyelmébe ajánljuk.

Budapest, 1913. június hó

Az igazgatóság.

Meghívó

a farkovaci népbank részvénytársaság által Arkodon, a társaság helyiségében 1913 július hó 20-án d. e. 10 órakor tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

Tárgy:

1. A felszámolás kimondása.
2. A felszámoló megválasztása.

Az alapszabályok 20. §-a értelmében a közgyűlésen csak az szavazhat, akinek a nevére a részvény már 14 nappal a közgyűlés előtt a társaság részvénykönyvében átíratott és aki részvényeit a még esedékessé nem vált szelvényekkel együtt legkésőbb a közgyűlés előtti napon délig az intézet pénztáránál leteszi.

Az alapszabályok 23. §-a értelmében a második közgyűlés minden további tekintet nélkül jogérvényesen határoz a fentebb megjelölt tárgyak felett, mint amelyek az 1913. évi június 29-re hirdetett közgyűlésre ki voltak tűzve.

386—1.1

Az igazgatóság.

MINDEN ANYA

szívlelje meg, hogy a különböző tészták, mint torta, rétes, kócsok, gombóc, puding, felfújt, fánk, metélt, palacsinta, béles, omelette stb sok tekintetben — főleg gyermekeknek — felette alkalmas a hústelekek, ha

dr. Oetker-féle sütőporral

á 12 fillér

készülnek, mert így nemcsak táplálók, hanem könnyen emészthők is, ami ismét főleg gyermekeknek kimondhatatlanul nagy előny. Készítsen ezért gyermekének sok ilyen tésztát dr. Oetker sütőporával, ami a megféle ő utasítással mindenütt kapható.

Egészséges, tápláló és olcsó.

Ügyeljünk, hogy valódi dr. OETKER-féle gyártmányt kapjunk 80(1)—5.2

Uradalmak, mezőgazdák, csépiőgéptulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekrény

csépiőgépekhez, valamint a mentőszekrényhez tartozó összes cikkek a belügyminiszteri rendeletnek megfelelően, külön is kaphatók

Meikuhn Dezső drogériájában
Nagybecskerek, Hunyadi-(fő)-utca.

Ugyanott az összes állatgyógyászati, gazdasági és fertőtlenítő cikkek is jutányos áron beszerezhetők.

363—16.4

Csenei járás főszolgabírájától.
396-913. szám. 379-3.3

Pályázati hirdetmény.

A Torontá vármegye csenei járásához tartozó **Kisjécsa** községben üresedésben levő **községi segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900: XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei főszolgabírói hivatalhoz a folyó év **július havának 20-ig** benyujtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem. Az állás javadalmazása: évi 1000 korona fizetés.

Csene, 1913 évi június hó 28-án.

ifj. Tullies György, főszolgabíró.

Korcsma-eladás.

392-3.2

Lázárföld községben a Kipper-féle **nagykorcsma**

f. évi július hó 22-én d. u 2 órakor a község házában nyilvános árverésen eladatik.

Az árverési feltételek a községi előjárásánál betekinthetők. —

Zsombolyai járás főszolgabírájától.
5408-913. szám. 383-3.2

Pályázati hirdetmény.

A zsombolyai járáshoz tartozó **szenhuberti körjegyzőség** néi rendszeresített **segédjegyzői állás** megüresedvén, arra pályázatot hirdetek. Ezen állás javadalmazása évi 1000 korona fizetés, évi 200 korona lakbér és fizetési kiegészítési államszegély 200 korona, összesen 1400 korona.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1886. évi I. t.-c. 6. szakasza és az 1900. évi XX t.-c. 3. szakaszában körülírt minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó év **július hó 22-én délután 5 óráig** adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem. A választás kizárása iránt a pályázati határidő letele után fogok intézkedni.

Zsombolya, 1913. évi július hó 1-én.

Fóris, főszolgabíró.

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRÉRT
KÖZÜL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Perjámosi járás főszolgabírájától.
2437-913. szám. 377-3.3

Pályázati hirdetmény.

Torontá vármegye perjámosi járásában, **Sárafalva** székhellyel megüresedett **körorvosi állásra** pályázatot hirdetek.

A kör községei: Sárafalva, Egres, Nagyszentpéter és Ujszentpéter.

A lakosság száma 11.300. A lakók román, szerb és német ajkúak.

A körorvos javadalmazása: az 1908: XXXVIII. t.-cikk értelmében évi 1600 korona törzsfizetés és négy ízben 200-200 korona ötödéves korpótlék, Sárafalva községtől 600 korona évenkénti fizetési kiegészítés, 1000 korona lakbér és Sárafalva községtől természetbeni lakás.

Egyben megjegyzem, hogy a helyi pótlék iránti kérvény az illetékes hatósághoz felterjesztetett.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények folyó év **július hó 31-ig** hozzám annyival is inkább nyujtandók be, mert az elkésztett vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Perjámos, 1913. évi június hó 23.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Legolcsóbb és legjobb cipőbevásárlási forrás!

Mindenféle „Szandál” cipők
Fürdőköpeny és fürdőruhák
Utazó kosarak
Nyári játékszerek

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.**
divat-, rövidaru-, játék- és cipőkereskedése **NAGYBECSKEREK.**

Postai rendeléseket azonnal eszkozlunk. — Meg nem felelő árut szivesen kicserélünk.

Telefon 201.

137-57.54

Alapított 1870.

Eisenstädter S. és Társai divatházában Nagybecskerek

122-24.17

46 fillérért
méterenként

karton, batiszt, féldelain és ruhavászon

házi ruhára, pongyolára és utcai ruhára **kerül eladása.**
alkalmas, mind színtartó, jó minőségben

Sima fehér és színes ruhavásznak 46 fillér méterje.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor és alvételbántalmak, gyomorgörzés és gyomorchéví, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a A. Moll feliratú ónozattal van zárva.

Moll-féle sósborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzögési szer köszvény, csúsz és meghülés egyéb következményeinek ellenszeribb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékhely

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I. Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval melletti teljesítettek
A rakdárban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. 13:—52.27

Császárfürdő

Budapesten — Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmassrend tulajdona. Elsőrangú kenes hévízü radioaktív gyógyforrásai; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogtatások, uszodák, külön hőgyekek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; meleg-, szénasavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s alvési pangásoknál 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

140—14.7

Az igazgatóság.

Zongorák

elsőrendű gyártmányok, bécsi és angol szerkezettel, kellemes, csengő hanggal és igen tartósak.

Olcsó harmoniumok.

Hangolásokat és javításokat lelkiismeretesen és pontosan teljesíték.

Kiváló tisztelettel

Weisser Adon,

Nagybecskerek, Gizella-part 6.

Alapítva 1886. (174—10 10) Alapítva 1886.

Hársfalva gyógyfürdő

243—8.7

klimatikus gyógyhely.

Vasúti állomás, posta- és távirada, 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig. Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvízgyógyintézet, sós- és fenyő beléggőztermek (Inhalatorium), savanyvízes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. Gyógyvíze kitűnő hatású tüdőbajok, malária (mocsarláz), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdagadatok, hólyaghurut specifikus a görvényes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histeria, szédülés, nehézlégzés, hidochondria, verbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részletesbb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. Hársfalva (Bereg m)

Olcsó konviktus

Nagybecskereken.

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egyesület védnöksége alatt álló polgári és felső kereskedelmi iskolai fiunevelő-intézetbe a felvételi díj 40 K. — Havidíj 38 K.

Különösen azon szülőknek ajánlható, akik gyermekeikkel a magyar nyelvet is elsajátíttatni akarják.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Erdős Béla tanár Nagybecskerek

373—27.3

Gazdák figyelmébe!

Aratáshoz és csépléshez legjobb borok és aratópálinkák nagy választékban kaphatók

Schwirtlich Alajosnál Nagybecskerek,

Hiller-féle szeszgyár, Aradáci-ut
337—3.3

Nagykikindai járás főszolgabírájától.

3109—1913. szám.

329—3.3

Pályázati hirdetmény.

A padéi körorvosi allásra pályázatot hirdetek. A körhöz tartozik Padé és az összeépült Magyarpadé községe.

Az évi javadalmazás az 1908: XXXVIII. t.-c. értelmében 1600 korona törzsfizetés, 5 évenként összesen 800 koronára emelkedhető 200 koronás ötödéves korpótlék. Magyarpadé és Padé községtől egyenként 300—300 korona személyi pótlék, Magyarpadé és Padé községtől egyenként 150—150 korona lakbér, a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur által 72281/VII—a. 1913. sz. alatt engedélyezett 1000 korona helyi pótlék. Szabályrendeletileg megállapított nappali 1 korona, éjjeli 2 korona látogatási díjak, továbbá husszemlézeti és halottkémlelési díjak élvezete.

Felhívom pályázni öhajtókat, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi július hó 10-ig a nagykikindai szolgabírói hivatalhoz küldjék be.

A szerb nyelv tudása kívánatos

A választás folyó évi július hó 16-án d. e. fél 9 órakor fog Padé község-házánál megjelteni.

Nagykikinda, 1913. évi június hó 13-án.

Horváth Zoltán, főszolgabíró.

Most jelent meg

SOMFAI JÁNOS ÚJ KÖNYVE

KÉT VILÁG (egy kapitalista és egy szocialista levelei)

ÉS NEHÁNY NOVELLA

Ára bérmentes küldéssel 4 korona.

Megrendelhető a „Torontál” szerkesztőségében és kapható minden könyvkereskedésben.

142—x 82

Dolova község előjáróságától.
2147—913. sz. 384—3.1

Árlejtési hirdetmény.

Dolova község képviselőtestületének 41/913. kgy. számú határozata folytán két artézi kutat szándékozik furatni a község alatt fekvő területen, mely munkálat folyó évi július hó 20-án délelőtt 9 órakor Dolova község-házában tartandó szóbeli árlejtésen fog kiadatni, fent jelzett időig szabályszerűen kiállított és felbélyegzett írásbeli ajánlatok beadhatók.

Vállalkozók által az árlejtés megkezdése előtt 200 korona bántapénz teendő le, mely összeg a képviselőtestület jóváhagyása után 400 koronára egészítendő ki.

A közelebbi feltételek a községi jegyzői irodában tekinthetők meg.

Dolován, 1913. évi július hó 2-án.

Az előjáróság.

ÁLLANDÓ ALKALMAZÁST,

fix jövedelmet talál nyugdíjig jogosultsággal, ha tőzsdén jegyzett sorsjegyeknek részletre való eladását a Magyar Bankgyűléslet R.-T. Budapest, VI. Teréz-körut 27. részére elvállalja. Szakértelem nem kell. Mellékfoglaló-kozásként is üzhető. Elérhető havi jövedelem 5—600 korona

270b—3.1

Eladási ajánlat.

Helyben egy jó forgalmu utcában minden üzletnek alkalmas

ház,

az udvarban több kényelmes lakással kiadó.

371—2.2

A ház bérlete 2000 korona. (Korábbi közlésben 200 K. téves.)

Örökáron szabadkézből is eladó Ugyanezen ház helyen egy tágasabb kert is van.

A fizetési feltételek, valamint a ház ára

Sztaits Milan

koersmárosnál a Buza-téren megtudható.

Főgimnáziumi

konviktus Temesvár

(kegyesrendiek)

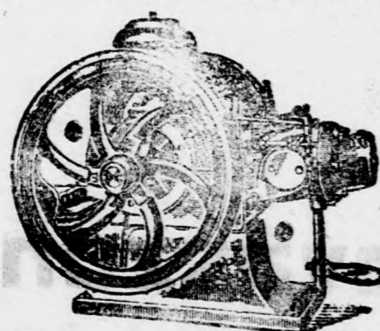
Prospektust küld a fő-

gimnázium igazgatója.

A társasházban modern berendezésű lakások, tanári felügyelet és tanítás, családi nevelés, ellátás, ötközés a tanári testülettel.

365—2.2

A világhírű és legújabb rendszerű

TELEFON 12-76

BOGINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

— és azok alkatrészei kizárólag —

ÁNYOS IMRE cégnél kaphatók
BUDAPEST VI., Podmaniczky-u. 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

112—50.16